

© Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC)

Introducció al país

El Brasil que coneixem, el de la samba, el futbol i la caipirinha, és un pèl distant del Brasil que es viu dia a dia aquí. Estem parlant d'un país de gairebé la mateixa superfície que Europa, amb tots els contrastos, varietats culturals i diversitats que inclou. El puja i baixa (més aviat baixa) de l'economia i les inestabilitats polítiques fan que les inseguretats s'apropiïn de les converses diàries. Però, en el fons i, si s'investiga bé, aquest territori ric i divers, es transforma en un lloc de possibilitats i, no ens enganyem, de necessitats.

Un estat tradicional i productiu

La regió sud que és on em trobo (més concretament, a l'estat de Rio Grande do Sul, d'on és originari el nostre conegut Ronaldinho Gaúcho) és una àrea bastant productiva, si la

comparem amb la resta del Brasil. La ciutat de Passo Fundo, petita metròpolis de 200.000 habitants a l'interior de Rio Grande do Sul, on tenim el nostre estudi d'arquitectura ([ib22](#) ^[1]), és un pol important d'agricultura, sanitat i educació universitària, cosa que comporta una certa estabilitat econòmica. Estem parlant d'una regió tradicionalista, la qual cosa, per a l'arquitecte català, acostumat a les últimes innovacions constructives, pot semblar un inconvenient. La veritat és que ho és. Però, com a tot procés de la vida, ens hem d'adaptar i entendre la forma que ells construeixen (bàsicament maó i formigó armat), sense imposar. Aquesta serà la nostra millor virtut a l'hora de treballar amb ells.

Indicis de millora

Aquest tradicionalisme de la regió, però, està canviant en els últims anys. Algunes empreses estan creixent econòmicament i comencen a invertir en tecnologia aplicada a l'arquitectura i, sobretot, en sostenibilitat i construccions bioclimàtiques, encara que tot va molt poc a poc i sovint, per poder-los convèncer, hem de ser insistents sobre els avantatges d'escollir aquest camí. Però ja és un avanç.

Dos carrils-bici i un parc

Aquesta ciutat, en particular, ha anat millorant urbanísticament en els últims anys. La qual cosa dóna una esperança per al professional que es dedica a intentar millorar les infraestructures. En els últims 3 anys s'han projectat i construït 2 trams importants de carrils-bici ^[2], un dels quals va ser projectat pel nostre despatx. Això ha donat molta vida a l'avinguda principal, on ara està plena de gent entrenant, bicicletes, "rollerbladers" i famílies gaudint dels espais intermitents que van apareixent (playgrounds i petites places estàtiques). Antigament, aquests trams situats al mig de l'avinguda (com si fos una rambla), plens de vegetació autòctona i frondosa, no eren gaudits per gairebé ningú pel seu mal estat i, inclús per la sensació de perill que desprenien aquests espais verds.

També s'ha projectat i construït un gran parc (inaugurat l'any passat). Parque da Gare ^[3].

Un projecte urbanístic molt interessant i amb una gran visió revitalitzadora d'un espai lliure en decadència, com era la zona del darrer de l'antiga estació de trens. El projecte ha estat dissenyat per l'empresa Idom ^[4], una gran enginyeria basca, amb seu a São Paulo. Es situa en un terreny amb molta topografia, molt difícil de solucionar. El projecte s'adapta perfectament a aquesta varietat d'altures, proporcionant diferents usos. Aquesta important intervenció urbanística ha canviat totalment la vida dels veïns durant el cap de setmana.

Abans anaven als centres comercials perquè no hi havia un espai verd gran per gaudir, i ara, el Parc de la Gare està ple de gent de totes les edats i classes socials gaudint de la seva àrea en particular.

Institucions universitàries

Des del nostre estudi estem molt en contacte amb institucions universitàries situades a Passo Fundo, com la IMED ^[5] i la UPF ^[6]. Jo sóc professor a un Postgrau d'Arquitectura i la meua sòcia (brasileira) és professora a la Graduació d'Arquitectura i també a la d'Enginyeria. L'àmbit universitari brasiler en general està en creixement i en constant moviment. Necessita de professors amb experiència i títols (Màster, Doctorat). La docència és una possibilitat per a l'arquitecte català (molt ben considerat aquí) que vulgui experimentar una nova etapa. L'idioma és molt semblant al català i a l'espanyol i es va aprenent sense massa problemes.

Conclusió

Com a professional català vivint al Brasil, recomano l'experiència de treballar aquí. Tot i que hem d'aprendre a adaptar-nos a una cultura molt diferent, analitzant-la, respectant-la i intentant millorar-la amb la nostra aportació i coneixements. Brasil és un país intensiu, de colors, on es conviu cada dia amb molts contrastos socials. La diferència entre classes socials és molt evident i això crea alguns conflictes. També hi ha una política proteccionista cap als estrangers, la qual suposa que si volem treballar aquí haguem d'associar-nos amb alguna empresa local, o ser contractats per alguna empresa brasilera.

La qualitat humana de les persones és, o pot ser, el gran punt positiu d'aquesta terra. Es tracta d'un poble que t'acull amb els braços oberts, la qual cosa facilita la nostra adaptació.

Pot ser ens sobta, al principi, la falta d'infraestructures, comparades amb les que tenim a Catalunya, però és un país en procés de reforma política, econòmica i social. Per tant, un país amb molt per fer, i nosaltres podem formar part d'aquest ?molt per fer?.

Pau Iglesias, arquitecte. Corresponsal del COAC a Passo Fundo, Brasil. Maig 2017.

[7]

Tornar [8]

Copyright@ Col·legi d'Arquitectes de Catalunya : <http://www.coac.arquitectes.cat/ca/mon/Brasil-Meridional-un-crit-timid-a-la-necessitat>

Links:

- [1] <http://www.ib22.net/>
- [2] <http://diariodamanha.com/noticias/ver/11826/Passo+Fundo+ter%C3%A1+mais+ciclovias>
- [3] https://issuu.com/idombrasil/docs/caderno_parque_da_gare_issue
- [4] <https://www.idom.com/>
- [5] <https://www.imed.edu.br/>
- [6] <http://www.upf.br/>
- [7] <http://www.coac.arquitectes.cat/ca/printpdf/printpdf/12169>
- [8] <http://www.coac.arquitectes.cat/ca/javascript%3Ahistory.back%281%29>